

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ИНДУСТРИАЛЕН БИЗНЕС И ЛОГИСТИКА“

Приета от ФС (протокол № 11/ 25. 04. 2024 г.)

Приета от КС (протокол № 9/ 16. 04. 2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „КОРПОРАТИВЕН КОНТРОЛИНГ“

ЗА СПЕЦ: „Корпоративен бизнес и управление“; ОКС „магистър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 за СС и СНУ, 6 за ДНДО и СПН

СЕМЕСТЪР: 10 за СС и СНУ, 12 за ДНДО и СПН

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	165	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Йордан Иванов)

2.
(доц. д-р Иван Петров)

Ръководител катедра:
„Индустириален бизнес и логистика“ (доц. д-р Пламен Павлов)

I. АНОТАЦИЯ

В дисциплината се разглеждат теоретико-методическите и практико-приложни въпроси на контролинга в корпорациите. С изучаването на дисциплината студентите придобиват знания за същността, ролята, задачите, функциите, видовете контролинг, връзките между вътрешно (управленско) и външно (финансово) счетоводство, системите за отчетност, системите и под-системите на контролинга за пресмятане на присъщите приходи, разходи и финансов резултат, етапите на изграждане и функциониране на системата на контролинга в предприятието и др.

Основният фокус на дисциплината е върху придобиване на знания и умения по отношение на оптимизиране на целевата функция на едно предприятие, а именно печалбата и осигуряване на ликвидност и дългосрочна конкурентоспособност.

Конкретните цели на дисциплината са свързани с придобиването на познания за:

- Моделиране на целевата функция на предприятието;
- Идентифициране и анализ на разходите;
- Системи за пресмятане на разходите;
- Бюджетиране в бизнес организациите;
- Вземане на управленски решения свързани с оптимизиране на разходите на предприятието;
- Оптимизиране на дейностите в стопанските организации.

В хода на обучението се прилагат и развиват следните ключови компетентности, съгласно препоръката на Съвета на Европейския съюз от 22 май 2018 г, а именно:

- Математическа компетентност и компетентност в областта на точните науки, технологиите и инженерството – група 3. Способността за решаване на задачи и формулиране на конкретни решения и развитие на математическо мислене в помощ на вземането на управленски решения.
- Цифрова компетентност – група 4. Способност за работа с електронни таблици и за търсене и намиране на релевантна информация.
- Предприемаческа компетентност – група 7. Способност за критично мислене, аналитичност, прогнозиране, програмиране и планиране.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
	ТЕМА 1. КОНТРОЛИНГЪТ КАТО УПРАВЛЕНСКА СИСТЕМА	3	3	
1.1.	Обща характеристика на бизнес средата.			
1.2.	Цели на организацията			
1.3.	Контролингът – система за целево – адаптирано управление			
1.4.	Контролингът като система от управленски функции			
1.5.	Място на контролинга в управленския цикъл			
1.6.	Видове контролинг			
1.7.	Основния понятия на контролинговата система – приходи, разходи, резултат, разходни центрове			
	ТЕМА 2. ПРОЦЕС И ОРГАНИЗАЦИЯ НА КОНТРОЛИНГА	2	3	
2.1.	Инструментариум на контролинга			
2.2.	Моделиране на целевата функция на предприятието			
2.3.	Модел „Разходи-обем-печалба“			
2.4.	Модел на „Дюпон“			

2.5.	Модел на „Икономическата добавена стойност“			
2.6.	Балансиране система от показатели			
2.7.	Информационен процес и информационно осигуряване			
ТЕМА 3. СИСТЕМИ ЗА КАЛКУЛИРАНЕ В КОНТРОЛИНГА		3	3	
3.1.	Същност на калкулирането.			
3.2.	Системи за калкулиране основани на преките разходи.			
3.3.	Системи за калкулиране основани на общите разходи.			
3.4.	Интегриране на непреките разходи при калкулиране			
3.5.	Калкулиране на база дейности.			
ТЕМА 4. БЮДЖЕТИРАНЕ В КОНТРОЛИНГА		3	3	
4.1.	Същност на бюджетното планиране			
4.2.	Технология на разработване на изходните и обобщаващите планови документи			
4.3.	Бюджет на производството			
4.4.	Бюджет на запасите			
4.5.	Бюджет на производствените разходи			
4.6.	Бюджет на разходите за организация и управление			
4.7.	Бюджет на инвестициите			
4.8.	Прогнозен Баланс и Отчет за приходите и разходите			
ТЕМА 5. АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ		3	3	
5.1.	Характеристика на анализа на зависимостта между разходи, обем и приходи			
5.2.	Анализ на зависимостта „Разходи – Обем – Приходи“.			
5.3.	Анализ на зависимостта „Обем – Печалба“.			
ТЕМА 6. УПРАВЛЕНСКИ РЕШЕНИЯ ВЪЗ ОСНОВА НА „СЪОТВЕТСТВАЩИ“ И „НЕСЪОТВЕТСТВАЩИ“ РАЗХОДИ		3	3	
6.1.	„Съответстващи“ и „Несъответстващи“ разходи.			
6.2.	Отстраними и неотстраними разходи.			
6.3.	Идентифициране на видовете разходи при обосновка на управленски решения.			
ТЕМА 7. РЕШЕНИЯ ЗА ПРОИЗВОДСТВО ИЛИ ЗАКУПУВАНЕ НА КОМПОНЕНТ.		3	3	
7.1.	Решения за аутсорсинг на дейности.			
7.2.	Анализ на разходите и преразглеждане.			
7.3.	Възможности за снижаване на разходите.			
7.4.	Техника за сравняване на алтернативи.			
ТЕМА 8. РЕШЕНИЯ ЗА ПРЕУСТАНОВЯВАНЕ ПРОИЗВОДСТВОТО НА ПРОДУКТИ ИЛИ СПИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИ		3	3	
8.1.	Анализ на разходите по носител.			
8.2.	Анализ на разходите по място на възникване.			
8.3.	Обосновка на решения за спиране на производство.			
8.4.	Обосновка на решение за спиране на дейност.			
ТЕМА 9. РАЗРАБОТВАНЕ НА ОПТИМИЗАЦИОННИ РЕШЕНИЯ		4	3	
9.1.	Обосновка на план за дейността при ограниченост на ресурсите.			
9.2.	Оптимизационни планове при недостиг на един вид ресурс.			
9.3.	Оптимизационни решения при повече ограничения.			
ТЕМА 10. КОМПЮТЪРНА ОБРАБОТКА НА ИНФОРМАЦИЯ В КОНТРОЛИНГА		3	3	
10.1.	Възможности на електронните таблици при решаване на задачите на контролинг.			

10.2.	Моделиране на контролинговите функции чрез софтуер.			
10.3.	Анализ на данните с помощта на електронни таблици.			
10.4	Обработка на статистическа и финансова информация.			
	Общо:	30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА ¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Тест	1	20
1.2.	Курсов проект	1	30
1.3.	Практически казус	1	30
	Общо за семестриалното оценяване:	3	80
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	40
	Общо за сесийното оценяване:	1	40
	Общо за всички форми на контрол:	4	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Панчева, А., Корпоративен контролинг, Стено, Варна, 2014 г.
2. Каменов, К., А.Асенов, Контролинг, Абагар, В.Търново, 2010 г.
3. Костова, Н., Финансово счетоводен анализ, Актив –К, В., 2010 г.
4. Каменов, К., А.Асенов, Бизнес-Контролинг, НБУ, С., 2008 г.
5. Ненов, Т., Контролинг, „Наука и икономика“, Варна, 2008 г.
6. Йонкова, Б., Управленско счетоводство, Ромина, С., 2006 г.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Merchant, K., W. Van der Stede, Management Control Systems, Prentice Hall, 2012

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.